

21.6.12
ש.מ. 14700

דחוף

לכבוד :

מר אהוד ברק, שר הביטחון, בפקס : 03-6976218
ניצב עמוס יעקב, מפקד מחוז ש"י, בפקס : 02-5424239
אלוף ניצן אלון, אלוף פיקוד מרכז ומפקד כוחות צה"ל באיו"ש, בפקס : 02-5305741

שלום רב,

הנדון: היערכות למעשי אלימות כלפי פלסטינים בעקבות ההחלטה על פינוי גבעת האולפנה בבית אל

לקראת פינויה של גבעת האולפנה בבית אל ופינויים הצפוי של התנחלויות נוספות, אנו פונים אליכם בנוגע לחובתם של כוחות הביטחון להגן על האוכלוסייה הפלסטינית בגדה המערבית מפני פגיעה בגופם וברכושם.

בהתבסס על ניסיון העבר, קיים חשש ממשי למעשי נקם מצד אזרחים ישראלים אלימים במסגרת המדיניות המכונה "תג מחיר", כנקמה על פינוי הבתים. אמנם על פי פרסומים בתקשורת הפינוי אמור להיעשות בהסכמה, אולם כבר השבוע, ב-19.6.12, היינו עדים למעשה אלימות חמור של הצתת מסגד בכפר ג'בע שמדרום-מזרח לרמאללה, שעל קירותיו רוססו הכתובות "אולפנה מלחמה", "המלחמה התחילה", "תשלמו את המחיר" ו"תג מחיר". אירוע זה הוא חלק מדפוס החוזר על עצמו ולכן ברור שניתן היה לצפותו ולהיערך מראש על מנת למנוע את הפגיעה במסגד.

על ישראל, ככוח הכובש בגדה המערבית, מוטלת החובה לשמור על הסדר הציבורי ועל ביטחונם של התושבים הפלסטינים. חובה זו מעוגנת במשפט ההומניטארי הבינלאומי ובעיקר בתקנה 43 לתקנות הנספחות לאמנת האג וסעי' 27 לאמנת ג'נבה הרביעית. בהקשר זה כבר קבע בית המשפט העליון במפורש כי "ההגנה על ביטחונם וקניינם של התושבים המקומיים היא מהחובות הבסיסיות ביותר המוטלות על המפקד הצבאי בשטח". בפקס הדין, שעסק בחובתם של כוחות הביטחון לאפשר התנהלות סדירה של מסיק הזיתים, פירטו השופטים את העקרונות לפיהם חייבים כוחות הביטחון לפעול. בין השאר, עליהם "ליתן הנחיות ברורות וחד-משמעיות לכוחות הפועלים בשטח" וכן "להקצות כוחות על מנת להגן על קניינם של התושבים הפלסטינים" (ר' בג"ץ 9593/04, מוראר ואח' נ. מפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון ואח', פסקה 33).

דברים אלה אינם חדשים. ארגוני זכויות האדם החתומים מטה כבר פנו פעמים רבות בעבר לרשויות השונות בדרישה להיערך מראש ובאופן פרואקטיבי לקראת מעשי אלימות צפויים של מתנחלים ופעילי ימין אלימים נגד פלסטינים. ניסיון העבר אף הוכיח כי במקרים בהם ההיערכות מצד הכוחות בשטח הייתה טובה, אכן נמנעו פגיעות מיותרות בגופם וברכושם של פלסטינים.

על מנת לעמוד בדרישות של המשפט הבינלאומי ובג"ץ, על כוחות הביטחון, בין השאר, להיערך כדי למנוע כניסה של אזרחים ישראלים ליישובים פלסטיניים, כולל לאדמות שתושביהם מעבדים, ולהגן על צירי תנועה ראשיים. ניתן להעריך כי לסיכון הגדול ביותר נתונים פלסטיניים המתגוררים בסמוך למוקדי הפינוי וכן ביישובים שבהם מתרחשים אירועים חוזרים ונשנים של אלימות מתנחלים, באזורי חיכוך המוכרים לכם.

על המפקדים בשטח לתת הנחיות ברורות וחד-משמעיות לכל הכוחות המשרתים בשטח, צבא ומשטרה כאחד, באשר לחובתם להגן על שלומם ועל רכושם של תושבים מוגנים בגדה המערבית, לאכוף את החוק על מתנחלים מפרי חוק ולהציב כוחות שיטור ושמירה קבועים באזורים המועדים לפורענות. במקרים שבהם יצליחו מתנחלים לפלוש לאדמות ולכפרים, חרף היערכות מוקדמת של כוחות הביטחון, יש להנחות את הכוחות בשטח להרחיקם באופן מיידי. בהתאם לנסיבות, יש לעצור אותם ולמצות עמם את הדין. נוסף לכך, יש לאפשר חופש תנועה ופעולה לשירותי הכיבוי וההצלה הפלסטיניים, ואם תנועתם נמנעת, על מכבי האש ומגן דוד אדום לפעול במהירות מירבית לפינוי פצועים ולכיבוי שריפות.

חובתה של ישראל להגן על שלומם של הפלסטיניים מעוגנת בחוק ובפסיקת בית המשפט העליון ואינה בגדר מעשה חסד. אף אם הדבר כרוך בהקצאת משאבים ניכרים, הדבר הכרחי לצורך מילוי חובת השמירה על בטחון הפלסטיניים וניסיון העבר מצביע על כך שבמקרים שבהם לא נערכו כוחות הביטחון כראוי, מתנחלים פגעו בפלסטיניים וברכושם. נבקש כי תפעלו למניעת אלימות כלפיהם לקראת הפינוי הקרוב.

נודה לכם על תשובתכם העניינית בהקדם.

בכבוד רב,

דליה קרשטיין	חגי אלעד	חיים ארליך	גיסיקה מונטל	הרב אריק אשרמן
המוקד להגנת הפרט	האגודה לזכויות האזרח	יש דין	בצלם	רבנים שומרי משפט

העתקים:

עו"ד יהודה ויינשטיין, היועץ המשפטי לממשלה, בפקס: 02-6467001
אלי"מ אלי בר און, יועמ"ש איו"ש, בפקס: 02-9977326
תא"ל חגי מרדכי, מפקד אוגדת איו"ש, בפקס: 02-9970436
רס"ן זהר הלוי, ראש מדור זכויות אדם ופניות הציבור בדובר צה"ל, בפקס: 03-5693971
מר חגי טננבאום-ארז, מבקר מערכת הביטחון, בפקס: 03-6977095